

ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ
ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੈਮ ਚੰਦ ਪੰਡਿਤ ਜੱਜ
ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।
ਬਨਾਮ
ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ.
1966 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 399.
14 ਦਸੰਬਰ 1966 ਈ.

ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ (1872 ਦਾ 1)—ਸੈਕਸ਼ਨ 85—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ—ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ—“ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ”—ਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਰਕਮ—ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1908 ਦਾ XVI)—ਸੈਕਸ਼ਨ 32—ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਟਾਰਨੀ—ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ' ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ।' ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ/2 ਵਿੱਚ 'ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਅਤੇ ਸਹੁੰ 23 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ' ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ, ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਨੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। 'ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਡ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ, ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ'। ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਤਸਦੀਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਅਟਾਰਨੀ ਜਿਸਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਾਵਰ-ਆਫ-ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਵਰਮਾ ਸੈਕਿੰਡ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 17 ਮਾਰਚ, 1966 ਨੂੰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਮੁਫ਼ੈਸਰ, ਮਿਤੀ 19 ਜੁਲਾਈ, 1965, ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਐਲ.ਕਪੂਰ.

ਐਚ.ਐਲ. ਸਿੱਬਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਰਮੇਸ਼ ਸੇਤੀਆ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

1. ਇੱਕ ਬਾਗ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਸੰਗਰਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 371 ਕਨਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। 1923 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਲਿਆ। ਰਣ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 5,500/-। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਚਲੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਜੁਗ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰਾਂ ਰਣ ਜੰਗ ਸਿੰਘ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਅਤੇ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਸਮੇਤ ਦੋ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਕੀਤੀ। 30-5-1968 ਨੂੰ ਉਕਤ ਚੋਟੀਆ ਨੇ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਆਪਣੇ ਮੁਖਤਿਆਰ ਖਾਸ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਰਾਹੀਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ 7 ਹੋਰਾਂ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। 24,000, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਣ ਜੰਗ ਸਿੰਘ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਦੋ ਪੁੱਤਰ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਣੇ। ਜੂਨ 1963 ਵਿਚ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਰਟਗੇਜ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ।

5 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਛੁਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੂੰ 5,500/-। 7 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ, ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰਿਡੈਂਪਸ਼ਨ ਆਫ ਮੋਰਟਗੇਜ ਐਕਟ, 1913 ਦੀ ਧਾਰਾ 1,2 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ 5 ਅਗਸਤ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮ 1963 ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ 30 ਮਈ 1963 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿ 5 ਅਗਸਤ 1963 ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਟੈਕਸਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸਨ। ਮਾਲੀਆ, ਆਦਿ, ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੁਡਾਉਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ।

2. ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਲੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਟਾਰਨੀ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਕਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

3. ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਜੱਜ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦਾ 5 ਅਗਸਤ 1963 ਦਾ ਹੁਕਮ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਟੈਕਸ ਆਦਿ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। ਮੁਦਈ, ਕੁਲੈਕਟਰ, ਮੁਕਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ 5,500/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਗਿਰਵੀ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੁਦਈ, ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ-ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

4. ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕੋ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਸੀ। ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ,

6. ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 6 ਸਤੰਬਰ 1961 ਪੀ/2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਲਈ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਜਿਸਟਰਡ

ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੇ 30 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ/ਐਲ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਪੀ/2, ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਨੇ ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 23 ਮਾਰਚ, 1964 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ/2, ਭੇਜਿਆ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D/2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ P/2 ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਇਸ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ 6 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।" ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ "ਇਸ 23 ਮਾਰਚ 1964 ਦੇ ਦਿਨ, Sd./-, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਰਾਜ ਦੇ ਅਲਮੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਉਂਟੀ ਦੇ ਲਈ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਨੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਾਹਕੀ ਲਈ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕੀ।" ਇਸ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਕਾਉਂਟੀ ਕਲਰਕ ਦਾ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਨੱਥੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ---

(i) ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਸੀ; ਅਤੇ

(ii) ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D/1, ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ/2 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਦਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਜਾਂ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਨੂੰ ਮੁਖਤਿਆਰ ਖਾਸ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D/2 ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਵੀ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਨੇ ਇਸਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਮੈਨੂੰ ਇਸ 23 ਮਾਰਚ, 1964 ਦੇ ਦਿਨ ਗਾਹਕੀ ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਗਈ ਹੈ"। ਤਸਦੀਕ ਧਾਰਾ 85 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਨੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਚਲਾਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹਨਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਡੀ/1, ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਿਰਲੇਖ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ/1, ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਫਿ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (ਏ) ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਨੂੰ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੇ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਏਜੰਟ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 33, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਕਲਾਜ਼ (ਈ) ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਫਾਈਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ, ਇੱਕ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਜੱਜ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਉਪ-ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਫਾਈਲ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ, ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੱਲੇ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਧਾਰਾ 32 (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦਾ ਏਜੰਟ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਹ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਡੀ/1 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8. ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਪੀ/2, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕਿਆ ਕਿ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਕਤ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 85 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਜਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੇ.

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਰਿਆਇਤ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ. 23 ਮਾਰਚ 1964 ਨੂੰ /2, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 6 ਸਤੰਬਰ 1961 ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਭਾਵ 6 ਸਤੰਬਰ 1961 ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਿਯਮਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ/ਐਲ, ਨੂੰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ D/2 ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੈਧ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਸੀ। ਆਉ ਹੁਣ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:--

"ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜੋ ਪਾਵਰ ਆਫ਼ ਅਟਾਰਨੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ, ਜੱਜ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਭਾਰਤੀ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਵਾਈਸ ਕੌਂਸਲ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।"

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ' ਦਾ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ 'ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ, ਲੇਖਕ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਰਨਾ।' ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਡੀ/2 ਵਿੱਚ 'ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਐਂਡ ਸਵਰਨ ਟੂ ਮੀ ਅੱਗੇ ਇਸ 23 ਮਾਰਚ 1964 ਦੇ ਦਿਨ' ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਨੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕ ਕੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ। 'ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬਡ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 'ਕਿਸੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇ ਪੈਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਲਿਖਣਾ, ਜਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਾ'। ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਰਨਨ ਸੇਠ ਚੋਟੀਆ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਜਕਰਤਾ ਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 85 ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਤਸਦੀਕ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ 'ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

9. ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਡੀ/1 ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਹੀ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1960 ਪੰਜ 226 ਜਿੱਥੇ ਫੁੱਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ--

ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, "ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ" ਦੁਆਰਾ; ਇਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਏਜੰਟ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਨਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਨਿਆ

ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਮੂਲ ਸਿਧਾਂਤ ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ, ਡੀ/1 ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 (ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਸਬ-ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰੇ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਧਾਰਾ 32 (ਸੀ) ਅਤੇ 33 (ਏ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਤੁਰੰਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਕੇਸ, ਏਆਈਆਰ 1960 ਪੁੰਜ 226 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪੂਰਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮੋਨਮੋਥੋ ਨਾਥ, ਏਆਈਆਰ 1921 ਪੀਸੀ 38, ਸਰਦਾਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪਿਸੂਮਲ ਹਰਭਗਵਨਦਾਸ, ਏਆਈਆਰ 1958 ਅਤੇ 1958 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੀਆਰ 107 ਅਤੇ ਅਬਦੁਸ ਸਮਦ ਬਨਾਮ ਮਜੀਤਾਨ ਬੀਬੀ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1961 ਕੈਲ 540, ਜੋ ਕਿ ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਬੈਠ ਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ।

10. ਜੋ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

Jatinder Singh, Translator

ਡਿਸਕਲੇਮਰ (ਬੇਦਾਅਵਾ):—ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਕ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।